СТАТИИ — ПРИЛОЗИ

Стјепан АНТОЛЈАК

МАКЕДОНСКАТА СРЕДНОВЕКОВНА ДРЖАВА

Македонската средновековна држава, која е позната уште и како Самуилова држава и царство, по основоположникот на царската династија, всушност претставува синтеза на македонските склавинии, кои како независни или полузависни словенски кнежевства егзистирале од крајот на VI до средината на IX век. Во овој временски период биле поставени здрави темели на изградувањето на македонската државност и формирањето на македонскиот народ. Од средината на IX век кога Македонија потпаднала под византиска и бугарска власт, македонските склавинии иако ја загубиле својата независност зачувале значителна внатрешна самоуправа. Сето тоа пак овозможило кон крајот на 60-те години на X век териториите на бившите македонски склавинии да се претворат во јадро на новосоздадената македонска држава.

Во средината на 60-те години на X век дошло до изострување на византиско-бугарските односи. Во 965 година византискиот император Никифор II Фока (963—969) го нарушил договорот за мир со Бугарија, склучен во 927 година, и во 967 година ги нападнал пограничните бугарски територии. Меѓутоа, иако успеал да освои неколку погранични тврдини, бргу увидел дека војната со Бугарија ќе биде долготрајна и исцрпувачка. Затоа се одлучил да побара сојузник. Таков нашол во лицето на киевскиот кнез Свјатослав, кој откако добил 108.000 номизми во 968 година ја минал реката Дунав со шеесетилјадна војска и ги нападнал подунавските бугарски градови. Погоден од тоа бугарскиот цар Петар (927—969) ѝ понудил на Византија мир. Императорот Никифор II Фока го прифатил понудениот мир и склучил сојуз со Бугарија, зашто се плашел руските војски да не продрат длабоко на Балканот и го загрозат и самиот Цариград. Како заложници за мирот, царот Петар ги испратил во Цариград своите синови Борис и Роман.

Војната меѓу Византијците, Бугарите и Русите во Подунавјето влијаела во Македонија да се создадат поволни услови

за кревање на ослободително востание и отстранување на бугарската власт. Непосредно по смртта на Петар (30. I 969 г) синовите на кнезот Никола, комитопулите (младите кнезови) Давид, Мојсеј, Арон и Самуил кренале востание против бугарската власт и за кратко време ослободиле голема територија во Југозападна Македонија. Средиштето на ослободителното востание го сочинувала територијата околу градот Преспа т.е. на бившата склавинија „Берзитија", која се простирала меѓу градовите Велес, Прилеп, Битола, Преспа, Охрид, Кичево и Дебар. Оваа територија се претворила во јадро на новосоздадената словенска држава во Македонија, чијашто престолнина станал градот Преспа, кој се наоѓал на островот Ахил на Мала Преспа.

Широките размери што ги зело востаничкото движење во Македонија, како и новата руска опасност во Подунавјето, биле причина Византија да ги врати во Преслав синовите на покојниот цар Петар, Борис и Роман. На чело на испразнетиот бугарски царски престол дошол Борис II (969—971). Тоа со нагласеност го истакнал и Јован Скилица, кога навел дека византискиот император Никифор II веднаш по смртта на царот Петар ги ослободил од заложништво неговите синови Борис и Роман и ги испратил во Преслав за „да го зачуваат татковото царство и да ги спречат комитопулите понатаму да напредуваат",

Иако од расположливите изворни податоци не е можно со сигурност да се утврди територијата што била опфатена во рамките на Македонската држава во првите години на нејзината егзистенција, сепак со сигурност треба да се смета дека таа освен Југозападна Македонија опфаќала и други области од Македонија. До 976 година нејзините граници допирале дури до Серез и горниот тек на реката Струма. Уште од почетокот на чело на државата стоеле четворицата браќа — комитопули, значи постоело четиривластие (тетрархија). Поради недостиг на сигурни извори во науката сеуште останало отворено прашањето околу потеклото на комитопулите Давид, Мојсеј, Арон и Самуил. Вестите од современиот ерменски писател Стефан Тароиски, наречен уште Асохих или Асолик, засега единствено подиректно говорат во прилог на ерменското потекло на Самуил и неговото семејство.

Додека комитопулите во Македонија ја проширувале и зацврстувале својата држава, во летото 969 година кнезот Свјатослав повторно го нападнал Подунавјето, придобивајќи ги на своја страна како сојузници Печенезите и Унгарците. Византиско-бугарските сојузнички војски биле немоќни за да го спречат продорот на тристаилјадната руско-печенешко-унгарска војска кон Тракија. По освојувањето на Преслав заробеници на Свјатослав станале и царот Борис II и брат му Роман. Во екот на овие судири бил убиен императорот Никифор II Фока и престолот во Цариград го зел неговиот убиец Јован Цимискиј (969

—976). Во пролетта 971 година тој успеал да го протера кнезот Свјатослав од Балканот и да го ослободи од руското заробеништво Борис II и неговото семејство. Наскоро кнезот Свјатослав бил убиен од Печенезите, со што Византија се ослободила од нова руска опасност на Балканот. Императорот Јован Цимискиј сега можел полесно да се пресмета со Бугарите. Уште во 971 година тој го симнал Борис II од царскиот престол во Преслав и заедно со неговиот брат Роман ги однел како заробеници во Цариград. Пред собраните цариграѓани Јован Цимискиј му ги симнал на Борис II царските знаци (златната круна, тијарата и црвените чизми), со што ставил и крај на постоењето на Првото бугарско царство. Со тоа Бугарија била претворена во обична византиска провинција. Во 971 година истата судбина ја доживеала и Србија.

Македонската држава која и по 971 година продолжила да егзистира морала да ја признае врховната власт на Византија. Ерменското потекло на императорот Јован Цимискиј и на Самуиловото семејство најверојатно влијаело тие да останат на власт. Со негова дозвола Самуил заедно со еден од браќата во 973 година дури заминале на дворот на германскиот владетел Отон I во Кведлинбург, заедно со другите европски владетели да му ги честитаат велигденските празници и го удостојат со подароци. Престојот во Кведлинбург „првенците“ на Македонската држава го искористиле за извојување на меѓународно признание за својата држава.

Во 976 година само што умрел императорот Јован Цимискиј и на власт во Византија дошол Василиј II (976—1025) населението од провинцијата Бугарија се кренало на востание против наложената византиска власт и се ставило под власта на комитопулите Давид, Мојсеј, Арон и Самуил, кои во меѓувреме од својата држава ја отстраниле наложената врховна власт на Византија. Југозападна Македонија и натаму останала средиште на осетно проширената Македонска држава. Таа уште истата година била претворена во монархија. Имено, во рок од 6 месеци биле убиени тројцата Самуилови браќа Давид, Мојсеј и Арон. Давид бил убиен во месноста „Убави Дабови“, меѓу Преспа и Костур, од некои „патници Власи“; Мојсеј загинал во битката против Византијците кај Серез, а Арон бил убиен од Самуил во околината на Разметаница, зашто со помошта на Византија се стремел за себе да ја приграби сета власт. Заедно со него било ликвидирано и целото негово семејство. Единствено од Самуиловиот син Гаврило Радомир бил спасен синот на Арон Јован Владислав. На тој начин Самуил станал единствен владетел на целата Македонска држава. Инаку, уште додека биле на власт четворицата браќа — комитопули од Цариград, без знаење и дозвола од Византија, тајно избегале Борис II и брат му Роман, со цел да ги отстранат од власта Самуил и негови-

те браќа. Меѓутоа, комитопулите го оневозможиле остварувањето на нивната замисла. Борис II кој бил облечен во ромејска облека бил убиен уште на границата, а Роман, кој се провлекол, бил поставен за управител на градот Скопје.

Како самодржец (монарх) Самуил успеал да создаде голема и добро извежбана војска. Кичмата на неговата многународносна војска ја сочинувале македонските војници. Пешадијата и коњаницата биле двата основни родови војска. Како голем и способен војсководител и стратег, Самуил успеал да изгради мошне способен воен кадар, кој бил оспособен за водење на одбранбена и офанзивна војна. Според вестите од Георгиус Монахус Континуатис, како пешаците, така и коњаниците биле облечени „цели во железо". На горниот дел од телото војниците носеле кошула од железо, на главата шлем во различни видови, а под брадата се спуштал панцир.

Главното наоружување на Самуиловата војска се состоела од долго копје, со знаменца или висулки и меч. Покрај тоа војската била снабдена и со големи лакови со стрели, како и штитови, кои имале елипсовидна или округла форма. Исто така коњите биле со полна коњска опрема. Во составот на воената опрема спаѓале и големиот број знамиња, трубите, трумбетите и разни други инструменти.

Како „генијален војсководец" и стратег, Самуил низ целата своја држава ги утврдил градовите и изградил мрежа од попатни тврдини, со што се обезбедил од ненадејни напади на византиската војска. На тој начин тој уште од почетокот се определил да води офанзивна војна против Византија, која, поради зафатеноста во сузбивањето на внатрешните побуни и на боиштата на Исток, сѐ до почетокот на XI век била принудена главно да води одбранбена војна против Самуиловата држава. Според вестите од Летописот на Поп Дукљанин (XII век), Самуил си поставил за цел да го уништи византиското господство на Балканот и создаде „кралство на Словените". Како негов прв поголем воен успех се смета освојувањето на Лариса во 985 година. Следната година тој извојувал уште една голема победа над војските на Василиј II. Во битката кај Трајановата порта, која се одиграла на 17 август 986 година, Василиј II не само што бил катастрофално поразен, туку едвам се спасил од боиштето. Охрабрен од големата победа, Самуил кон крајот на 986 или почетокот на 987 година презел поход против Дукља.

Откако бил натеран да се предаде кнезот Владимир бил испратен во прогонство во Преспа. Тука тој бил оженет за Самуиловата ќерка Косара, и вратен во Дукља за да владее како вазал на Самуил.

По освојувањето на Дукља, Самуил го продолжил походот кон Далмација и т.н. загорски краишта. Без да успее да го освои градот Улцињ, Самуил го продолжил патот по Далмација

при што особено настрадале Котор и Дубровник. Самуиловиот победоносен поход по Далмација се одвивал сè до градот Задар. Како резултат на овие завладувања во рамките на Македонската држава биле приклучени покрај Дукља и Травунија, Захумље, Босна, Рашка (Србија) и дел од Далмација, како и дел од Албанија заедно со градот Драч. Во почетокот на 90-те години на X век Самуил се обидел да го освои и Солун, но во тоа не успеал. Во рамките на осетно проширената Македонска држава во овој период веќе се наоѓале: цела Македонија без Солун, Дукља, Србија, Босна, дел од Далмација, Албанија, поголем дел од Бугарија и дел од Грција. На тој начин Самуил ја постигнал својата цел: да создаде едно големо „словенско кралство".

Кон крајот на X век огромната Самуилова држава била претворена во царство. Прогласувањето на Самуил за цар било извршено во градот Преспа, каде имал изградено царски дворци и величествен храм во кој биле поставени и моштите на св. Ахил, донесени од градот Лариса. Царска круна добил од римскиот папа Григориј V (996—999). Прогласувањето на Самуил за цар било извршено во присуство на папските пратеници, кои му ја донеле круната во Преспа. Тогаш, царот Самуил со папска дозвола ја издигнал и Македонската црква во ранг на архиепископија. На тој начин градот Преспа, покрај државно, станал и црковно седиште на Самуиловото македонско царство.

На таквиот потез на Самуил Византија веднаш реагирала. Императорот Василиј II откако склучил договор за мир со египетскиот калиф Ал-Хаким, започнал да води офанзивна војна против Самуиловото царство. Во 1001 година Василиј II со голема војска преку Солун продрел во Јужна Македонија и ги потчинил градовите Верија (Бер), Сервија и Воден. Следната година ненадејно се појавил на Дунав и го опсадил градот Видин. По освојувањето на овој значаен воено-стратегиски центар, Василиј II се спуштил кон Македонија и во 1004 година со издајство го освоил градот Скопје. Со тоа на Василиј II му било олеснето навлегувањето во внатрешноста на Македонија. Од почетокот на XI век, како што соопштува Јован Скилица, Василиј II почнал „секоја година" да навлегува во внатрешноста на Македонија по царскиот пат кој ја поврзувал Струмица со другите македонски градови. Откако утврдил дека Василиј II обично навлегувал во Македонија низ таканаречените Кимба Лонгу и Клидион, царот Самуил решил да го прегради достапот на императорот во овие теснини. На најтесното место во т.н. Клучка клисура, каде се доближуваат планините Огражден и Беласица, Самуил изградил дема (преграда) и на неа поставил посада. Истовремено по тесните долишта распоредил војска. Кога во летото 1014 година Василиј II преку реката Струма се упатил по нејзината десна притока Струмица, го нашол патот за градот Струмица затворен. Откако неговиот војсководач Никифор Кси-

фија по заобиколен пат ја поминал планината Беласица и задгрб ги нападнал македонските војници што ја заштитувале демата, на 29 јули 1014 година дошло до жестока битка меѓу војските на Василиј II и Самуил во подножјето на планината Беласица, по која е наречена Беласичка битка. Оваа битка била катастрофална за царот Самуил. Му биле убиени голем број војници, а заробени околу 15.000. И самиот Самуил одвај се спасил кога неговиот син Гаврило Радомир го качил на својот коњ и го префрлил во Прилеп. Василиј II брутално се однел спрема заробените Самуилови војници. Наредил да бидат ослепени оставајќи секој стоти еднюок, да ги одведат до нивниот цар во Прилеп. Кога царот Самуил ги видел осакатените војници — се вели во изворите — добил срцев напад и умрел на 6 октомври 1014 година.

Императорот Василиј II ја дознал веста за смртта на својот голем непријател, царот Самуил, во градот Мосинопол. Тогаш презел нова офанзива против Македонската држава, на чие чело на 15 октомври 1014 година дошол Гаврило Радомир. Тој, според вестите од Јован Скилица, бил многу похрабар од Самуил, но по својата мудрост и разумот далеку заостанувал од својот татко. Откако го напуштил Мосинопол императорот Василиј II навлегол во внатрешноста на Македонија и ги изгорел дворците на Гаврило Радомир во Битола. Истовремено била испратена војска за освојување на тврдините Прилеп и Штип.

Во екот на разгорот на македонско-византиската војна биле освоени и голем број други тврдини и градови, меѓу кои бил и Меглен. Истовремено Василиј II презел акции за ликвидирањето на царот Гаврило Радомир. Во тоа успеал кога го наговорил неговиот братучед Јован Владислав подмолно да го убие, во август или септември 1015 година. По убиството на Гаврило Радомир во Петриско, престолот го зел Јован Владислав и веднаш му испратил писмо на Василиј II со кое му ја искажал својата верност и покорност. Но, откако Василиј II се уверил дека писмото на Јован Владислав е лажно и подмукло ја продолжил војната против Македонската држава. Во есента 1015 година Василиј II го освоил и подградието на Охрид, кој град најверојатно од почетокот на XI век станал ново државно и црковно седиште на македонските цареви. Охридската тврдина, во која се наоѓале царските дворци, била несовладлива. По кратко задржување во Охрид, Василиј II се повлекол од градот и во јануари 1016 година се вратил во Цариград.

Кон крајот на 1016 година, откако извојувал повеќе победи на боиштата на Исток, Василиј II се вратил во Цариград и веднаш потоа заминал во поход кон Триадица (Софија). Притоа бил опсаден Перник. Но неуспевајќи да го освои овој добро утврден град се вратил во Мосинопол. Во пролетта 1017 година Василиј II повторно подрел во внатрешноста на Македонија.

Тогаш бил нападнат и градот Костур, но откако не успеал да го освои се вратил назад освојувајќи притоа повеќе попатни тврдини. Меѓу нив била и тврдината Сетина, која заедно со Битола важеле за покретни престолнини на Самуиловото царство. Царот Јован Владислав кој се наоѓал во близина не се осудил да интервенира. Битката кај Сетина била една од пресудните битки за Македонската држава. Јован Владислав бил немоќен да влезе во отворена војна со Византија. Тој напаѓал само во заседи. Негова единствена поголема акција бил опсадата на градот Драч, кога во битката за освојување на овој град загинал, во јануари или февруари 1018 година.

Иако Јован Владислав ги оставил зад себе сопругата Марија и шест синови и шест ќерки, сепак никој од синовите не бил прогласен за цар. Тоа му ја олеснило задачата на Василиј II за дефинитивно пресметување со Македонската држава. Кон крајот на февруари или почетокот на март 1018 година, Василиј II го напуштил Цариград со цел да ги потчини остатоците од Самуиловото царство. Во Мосинопол тој бил дочекан од пратениците на градовите Пелагонија, Мороздвиз и Липљан, кои го известиле за доброволното предавање на нивните градови. Од Мосинопол Василиј II се упатил кон Серез, каде бил дочекан од управителот на Перник заедно со 35 управници на тврдини, кои исто така доброволно му се потчиниле. Во Серез пристигнал и струмичкиот управител Драгомуж, кој покрај градот Струмица му го предал на Василиј II и Јован Халдиа, кого што Самуил го ставил во затвор и останал таму цели 22 години.

По предавањето на Струмица, Василиј II веднаш заминал кон овој град, каде бил пречекан од охридскиот архиепископ Давид, кој му предал писмо од царицата — вдовица Марија, со кое таа нудела услови за предавство на својата држава. Во Струмица пристигнал и топархот Богдан, кој му ги предал „тврдините од внатрешноста". Заради таквиот чин, како и Драгомуж, и тој бил удостоен од императорот со патрициска титула. Од Струмица Василиј II се упатил кон градот Скопје, каде го поставил за стратег-автократор Давид Аријанит. Потоа императорот се вратил назад и преку Штип и Просек, каде од населението бил „со молитви и химни поздравен" свртел „на десно" и пристигнал во Охрид, каде исто така „целиот народ го пречекал со борбени песни, со ракоплескање и весели извици", известува Јован Скилица. Овојпат Василиј II ги нашол отворени портите на Охридската тврдина при што дошол до ризниците на македонските цареви во кои нашол огромно богатство: круни од бисери, од злато исткаени алишта, голема количина златни пари и др. Сето ова богатство го разделил како плата на своите војници.

Откако го назначил Евстатиј Дафномил за управител на Охрид Василиј II се вратил во својот логор, каде ги примил царицата Марија заедно со 3 синови и 6 ќерки, бидејќи во меѓу-

време тројцата нејзини синови се засолниле во планината Тмор (Томор во Албанија). Исто така таа со себе ги донела и незаконородниот Самуилов син, како и 5 синови и 2 ќерки од Гаврило Радомир. Во меѓувреме на Василиј II му се предале и велможите Несторица, Зарица и Добромир. Набрзо потоа решиле да му се предадат и избеганите синови на Марија. Василиј II ги примил во градот Девол, удостојувајќи ги притоа со високи титули. На тој начин кон крајот на 1018 година завршила македонско-византиската војна и бил ставен крај на Самуиловото царство.

Во почетокот на 1019 година императорот Василиј II триумфално се вратил во Цариград, носејќи ги со себе царицата Марија, која уште пред тоа во Костур ја удостоил со титулата зости, Самуиловите ќерки заедно со другите членови од македонското семејство, како и голем број претставници на аристократијата.

По ликвидирањето на Македонската држава Македонија била уредена како обична византиска провинција, со што за македонскиот народ започнал период на долготрајно византиско господство.

ПОВАЖНИ ИЗВОРИ И ЛИТЕРАТУРА

I. ИЗВОРИ

Византијски извори за историју народа Југославије, III, Посебна издања Византолошког института САНУ 10, Београд 1966.

J. Geometrae, ut ferunt Carmina varia argumenti sacri vel historici, J. P. Migne, PG, 106, Paris 1863.

Гръцки извори за българската история, VI, изд. на БАН, София 1965.

Leonis Diaconis Historiae, J. P. Migne, PG, 117, Paris 1864.

Барон В. Р., Император Василий Болгаробойца. Извлечения из Летописы Яхя Антиохийского. С. — Петербург 1883.

Латински извори за българската история, II, изд. на БАН, София 1960.

Joannis Zonarae Opera omnia, J. P. Migne, PG 135, Paris 1864.

Joannis Zonarae epitomae historiarum libri XIII—XVIII, ed Th. Büttner — Wobst, Bonnae 1897.

Ljetopis Popa Dukljanina. Izd. F. Šišić. Beograd — Zagreb 1928.

Документи за борбата на македонскиот народ за самостојност и за национална држава, т. I изд. Универзитетот „Кирил и Методиј", Скопје 1981.

Georgius Cedrenus Joannis Scylizzae ope ab I. Bekkero suppletus et emendatus, I/II.

J. P. Migne, Patrologiae Graeca, t. 121, Paris 1894.

Prokić B., Die Zusätze in der Handschrift des Johanes Skylitzes, München 1906.

II. ЛИТЕРАТУРА

Adontz N., Samuel l'Armenien roi des Bulgares, Mémoires de l'Academiae Royale de Belgique — Classe des Lettres et des Sciences morales et politiques XXXIX, Bruxelles 1938.

Антољак С., Средновековна Македонија, I изд. на „Мисла", Скопје 1985.

Antoljak S., Samuel and his state ed. »Macedonian review«. Skopje 1985
Иванов Y., Произход на цар Самуиловия ред. — Сб. в чест на В. Н. Златарски, София 1925.
Илјада години од востанието на комитопулите и создавањето на Самоиловата држава. Изд. на ИНИ, Скопје 1971.
Историја на македонскиот народ, I, Скопје 1969.
Rački F., Borba Južnih Slovena za državnu neodvisnost. Beograd 1931.
Прокић Б., Постанак једне словенске царевине у Македонији у X веку. — Глас САН LXXVI, Београд 1908.
Острогорски И., Историја Византије, Београд 1959.
Ташковски Д., Самуиловото царство. Скопје 1961.
Јончев Л., Някои въпроси в врска със Самуиловата държава. — Исторически преглед XXI/1, София 1965.
Историја Црне Горе, I, Титоград 1967.
Ferluga J., Drač i Dračka oblast pred kraj X i početkom XI veka. — Zbornik radova Vizantološkog instituta, VIII/2, Beograd 1965.
Панов Б., Средновековна Македонија, III. Изд. на „Мисла", Скопје 1985.

Stjepan ANTOLJAK

THE MACEDONIAN MEDIEVAL STATE

S u m m a r y

In 969 as a result of the Uprising ot the Komitopuli David, Mojsej, Aron and Sauilo, duke Nikola's sons, the Bulgarian authority in Macedonia was ruined and the foundations of the new Slavic state in the Balkans were set up. The Macedonian, which to the founder of the king's dinasty Samuilo, was aslo called the Samuilo State. The centre of the state was on the territory of the former sklavinia Bersitia. The centre of the state became the town of Prespa. The state was headed by the four brothers-komitopuli; which means that four men were on the throne. In 971 Byzantium had ruined the First Bulgarian kingdom i made Bulgaria in an usual Bizantian province. The same happened to Serbia, too. The komitopuli in Macedonia acknowledged the supreme authority of Byzantium and went on with governing their state as vassals of the emperor John Cimiski. After his death (976) the comitopuli araised a second uprising, this time against the Bizantian authority. The Uprising was sucessfull and the Macedonain state got its independence again and as such a state it had existed up to 1018. After the murder of the three Samuilo brothers in the course of 976, Samuilo became the only one governer. He created a big army which contributed him to have successfull wars in the Balkans extending a lot of the territory of his state. Towards the end of the X century the Macedonian state became a powerfull Balkan kingdom. The king's crown was sent to Sauilo in Prespa by the Roman pope Grigorij. From the beginning of the XI century Byzantium began an offensivewar againts the Samuilo's kingdom. Up to his death (1014) Samuilo very successfully had rejected the friquent attacks. During the rule of his followers Gavrilo Radomir (1014—1015) and Jovan Vladislav (1015—1018) Bizantium caused a failure in the Macedonian state, which contributed to ruin it very quickly 1018 nd to turn Macedonia in a simple Bizantium Province.

[illegible] S., Samuel and his state — Macedonian review, Skopje 1985
Панов Б., [illegible] — [illegible] Скопје 1965
Панов Б., [illegible] и [illegible] на Самоиловата држава, [illegible] Скопје 1971.
[illegible] Скопје 1969
[illegible] Београд 1971.
Прокић Б., Постанак једне словенске царевине у Македонији у X веку — Глас СКА LXXVI, Београд 1908
Острогорски Г., Историја Византије, Београд 1959
[illegible] Самоиловата држава, Скопје 1969
[illegible] — [illegible] XXIX, Софија 1933
[illegible] Софија 1931
Ferluga J., [illegible] XI veka — Zbornik radova Vizantološkog instituta VIII/2, Beograd 1964
Панов Б., Средновековна Македонија, III, Изд. на „Мисла", Скопје 1985

Stjepan ANTOLJAK

THE MACEDONIAN MEDIEVAL STATE

S u m m a r y

In 969, as a result of the uprising of the Komitopuli David, Mojsej, Aron and Samuil, duke Nikola's sons, the Bulgarian authority in Macedonia was liquidated and the foundations of the new Slavic State in the Balkans were set up. The Macedonian, which is the founder of the king's dynasty Samuil, was later called the Samuil's State. The centre of the state was on the territory of [illegible]. The centre of the state became the town of Prespa. The state was headed by the four brothers-komitopuli, which means that four men were at the head. In 971 Byzantium also ruled the First Bulgarian kingdom [illegible] in an area of [illegible] province. The same happened to Serbia too. The Komitopuli in Macedonia acknowledged the supreme authority of Byzantium and were still governing their state as vassals of the Emperor John Tzimiskes. After his death (976) the Komitopuli started a second uprising, this time against the Byzantine authority. The uprising was successful and the Macedonian state got its independence again, and as such a state it had existed up to 1018. After the murder of the three Samuil's brothers in the course of 976, Samuil became the only one governor. He created a big army which enabled him to have successful wars in the Balkans extending a lot of the territory of his state. Towards the end of the X century the Macedonian state became a powerful Balkan Kingdom. The king's crown was sent to Samuil in Prespa by the Roman pope Gregory V. From the beginning of the XI century Byzantium began an offensive war against the Samuil's kingdom. Up to his death (1014) Samuil very successfully had rejected the Byzantine attacks. During the rule of his followers Gavril Radomir (1014—1015) and Jovan Vladislav (1015—1018) Byzantium caused a failure in the Macedonian state, which contributed to take it very quickly 1018 and to turn Macedonia in a simple Byzantine Province.